

minister vil være tilbøielig til og lægge særdeles Vægt paa, at vi Beboere paa den anden Side af Rattegattet denne gang med temmeligt stort Fleertal have erklæret os for at sige Nei til det nu foreliggende Grundlovsudkast, og at altsaa vi, hos hvem Forstanden skulde være det Overveiende — netop vi have valgt at holde paa den gamle Grundlov af 5te Juni 1849 (Se sjen: Vi have den ikke!). Vi kunne ikke holde paa, hvad vi ikke have, siger det ærede Medlem; men jeg forstaaer ikke ret, hvorledes vi, naar vi ikke have Grundloven af 5te Juni 1849, saa kunne være samlede her.

Jeg frygter nu for, at maaskee Mange ville sige, at den Bevægelse, der har reist sig paa den anden Side af Rattegattet, blandt de Folk, der altsaa, som det er bemærket, lade Forstanden være det Overveiende, at denne Bevægelse blot er fremkaldt af Agitation. (En Stemme: Na ja!) Der siges dertil: Na ja! og jeg skal derfor dvæle lidt ved dette Punkt. Naar det siges, at Agitationen kan fremkalde en saadan Folkestemning, at omtrent to Trediedele af en heel Provindses Befolkning erklære sig for eller imod en Sag, saa forekommer det mig, at de, der have den Anskuelse, at Agitationen kan fremkalde Sigt, ikke nogenstunde kunne vedkjende sig som Rigtigt, at vi skulde bevare den almindelige Valgret, hverken til Folkethinget eller til Landsthinget. Dersom jeg havde den Anskuelse, at en Leder saaledes kunde lede Folket som villieløse Redskaber til hvadsomhelst han ønskede, at Agitationen kunde fremkalde en saadan Folkestemning, saa vilde jeg sige, at den almindelige Valgret maatte være den daarligste Indretning, som vel kunde tænkes; thi saa lagde den jo Magten i Hænderne paa nogle Ledere istedetfor at lægge den i hele Folkets Haand. Dersom jeg derfor havde den Anskuelse, at det danske Folk saaledes lod sig lede, at det var et villieløst Redskab i nogle Enkeltes Hænder, vilde jeg ønske, at vi ikke skulde have nogen almindelig Valgret her i Landet, men Sagen er, at Agitationen ikke fremkalder Folkestemningen, men at ombendt Folkestemningen fremkalder Agitationen, thi, hvor der ikke i Forveien er en Stemning for en Sag, komme Lederne, Agitatorerne, heller ikke. Først naar Folket har faaet en Opfattelse af de borgerlige

Forhold, føler det Nødvendigheden af, at man maa samles derom, og den Nødvendighed, at man maa bringe de mange Hoveder — om jeg saa maa sige — under een Hat for at udrette Noget, fremkalder atter Nødvendigheden af, at der maa agiteres, og denne Nødvendighed er jo ogsaa følt paa begge Sider her, idet jeg er forvisset om, at Agitationen paa Saernes Side har været fuldkommen ligesaa stærk som paa vor Side. Der er jo blot den Forskjel, at Agitationen paa Saernes Side mere har været skriftlig, medens den paa Neiernes Side har været mere mundtlig. Naar man ikke har saadanne Midler til sin Raadighed, naar man ikke har saa udbredte Blade, er man underindt nødt til at bruge Munden istedetfor Pennen, og jeg seer i og for sig ikke, at der er saa stor Forskjel derpaa; thi enten man agiterer med Pennen eller med Munden, har man dog det selvsamme Niemed. Skulde der være en Forskjel, er det den, at Agitatorerne med Pennentjene derved, medens Agitatorerne med Munden sjelden have nogen Fortjeneste deraf. Altsaa, jeg kan ikke paa nogen Maade have en saadan Opfattelse af Forholdene, at Agitationen skulde fremkalde den almindelige Folkestemning, og jeg føler, at det er en Krænkelse, om ikke en Fornærmelse, mod hele Befolkningen fra Kolbing til Skagen, om man virkelig troer, at den saaledes gaaer i Ledebaand og lader sig lede for en Sag, blot fordi nogle enkelte Ledere bereise Landet. Jeg skal nu gaae over til at paavise, hvad der væsentligt har været vore Bevæggrunde derovre til at udtale vort Nei i denne Sag. For det Første have vi ikke kunnet forstaae, hvorledes en Repræsentation, som kun har de for Hertugdømmet Slesvig og Kongeriget Danmark fælles Anliggender at varetage . . .

Formanden: Maa jeg gjøre opmærksom paa, at der ikke bestaaer nogen Repræsentation, der varetager Anliggender, der ere fælles for Kongeriget Danmark og Hertugdømmet Slesvig.

Boisen: Altsaa Kongeriget og Hertugdømmet Slesvig, at vi ikke forstaae, at en saadan Repræsentation, som kun har med disse Fællesanliggender at gjøre . . .